

Valtion taideteostoimikunta

Palkintolautakunta

**Yleinen taidekilpailu Taideyliopiston Kuvataideakatemia uudisrakennukseen,
Sörnäisten Rantatielle, 2020**

Aika: To 1.10.2020 klo 09:00 – 17:30 ja ma 5.10.2020 klo 12-14

Paikka: Kokoustila Kuha, Hakaniemenranta 6, Helsinki

Läsnä: Valtion taideteostoimikunta

Henri Terho, puheenjohtaja

Jari Auer

Marja Helander

Liisa Kantanen

Paavo Paunu

Ari Pelkonen

Kirsti Saarikorpi

Nora Tapper

Eija Aarnio, palkintolautakunnan sihteeri

Heli Ahmio, kilpailun yhdyshenkilö

Asiantuntijoina to 1.10.2020 klo 13:00-14:45:

Hanna Johansson, dekaani, Mika Elo, taiteellisen tutkimuksen professori, Harri Monni maalaustaiteen lehtori, Denise Ziegler, kuvataiteilija ja tutkijatohtori (Taideyliopisto, Kuvataideakatemia); Asmo Jaaksi, arkkitehti (JKMM Arkkitehdit Oy)

1. Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Puheenjohtaja totesi kokouksen lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

2. Kilpailusääntöjen ja kilpailuohjelman tarkastaminen

Luettiin kilpailusäännöt ja kilpailuohjelma.

Todettiin, että kilpailu oli yleinen, kaikille avoin taidekilpailu, jonka valtion taideteostoimikunta järjesti yhteistyössä Taideyliopiston Kuvataideakatemia kanssa. Palkintolautakuntana toimi valtion taideteostoimikunta.

Kilpailuasiakirjat olivat ladattavissa pe 12.6.2020 alkaen valtion taideteostoimikunnan verkkosivuilta ja kilpailu päättyi ti 15.9.2020. Kilpailukielet olivat suomi, ruotsi ja englanti.

3. Ehdotusten kirjaaminen

Kirjattiin määräaikaan mennessä saapuneiksi 112 kilpailuehdotusta seuraavilta nimimerkeiltä. ks. liite 1.

4. Kilpailuehtojen täyttäminen ja mahdollinen hylkääminen

Todettiin, että 108 ehdotusta täyttivät kilpailuohjelmassa asetetut vaatimukset. Neljä kilpailuehdotusta (nrot 083, 091, 099 ja 102) eivät täyttäneet kilpailuohjelman asettamia vaatimuksia, koska kilpailuehdotuksessa oli nähtävillä kilpailijan yhteystiedot.

5. Yleisarvostelu

Taidekilpailun tarkoituksena oli hakea ideoita taideteoksista Kuvataideakatemiaan käyttöön tulevaan uudisrakennukseen, Sörnäisten Rantatielle. Kilpailulla etsittiin sekä sisä- että ulkotilaan toteuttavia teoksia. Ne saivat olla paikkasidonnaisia ja pysyväisluonteisia tai aineettomia ja/tai ajallisesti rajattuja teoksia. Taiteilijoilla oli mahdollisuus esittää useampaa teosta eri paikkoihin, joiden välillä voisi olla myös temaattista yhteyttä tekniikasta riippumatta. Teosten tuli luoda tilaan omaa identiteettiä ja tukea Taideyliopiston pedagogisia prosesseja. Arvostelussa kiinnitettiin erityisesti huomiota ehdotusten taiteelliseen laatuun sekä toteutus- ja kehityskelpoisuuteen.

Palkintolautakunta totesi, että kilpailu oli korkeatasoinen. Ehdotuksissa oli huomioitu eri kohdepaikat, rakennuksen erilaisten tilojen merkitseminen, yhteisöllisyys ja performatiivisuus. Kilpailuehdotuksissa oli ymmärretty Taideyliopiston erityinen luonne kuvataiteisiin keskittyvänä kansainvälisenä akatemiana. Uudisrakennukseen mietityt taiteenpaikat, tilojen valaistusolosuhteet, mittakaava ja käytetyt materiaalit olivat inspiroineet taiteilijoita. Teosehdotuksissa oli käytetty monipuolisesti eri materiaaleja ja muotoja. Teosehdotusten muodossa ja ajallisuudessa oli avoimuutta ja muuntuvuutta, johon myös Kuvataideakatemiaan opiskelijat voivat tulevina vuosina vaikuttaa tai tehdä tulkintoja. Monet ehdotuksista olivat kiinnostavia tilankäytöllisesti, toiminnallisesti sekä ekologisesti kestäviä. Visuaalisen kentän variaatio näkyi ehdotuksissa, mutta mukana oli myös runsaasti ehdotuksia, jotka pohjautuivat perinteisempään taidekäsitykseen.

Kilpailijoilla oli oikeus pyytää kilpailuja koskevia selvityksiä ja lisätietoja. Tarkentavia kysymyksiä tuli muun muassa sijoitus- ja ripustuspaikkojen mittakaavasta, toteutettavien teosten toteutuskustannuksista ja tilojen äänenvaimennuksesta.

6. Voittajista päättäminen ja yläluokan arvioinnit

Teosehdotuksista valittiin yläluokkaan seuraavat kuusi kilpailuehdotusta, joista merkittiin seuraavat arvioinnit:

017 PASSAGE

Uudisrakennuksen ja vanhan sähkömoottoritehtaan välisiin yhdyskäytäviin sijoittuvasta, käsitteellisestä valoteoksesta pidettiin erityisesti sen herkkyyden ja aineettomuuden vuoksi. Installaatio, joka koostuu loisteputkirivistöistä ja kahdesta kuperasta peilistä, huomioi ohikulkijoiden liikkeitä, varjot ja heijastukset. Teos tuottaa tapahtuman, jossa teoksen kokija pystyy havainnoimaan omaa siirtymäänsä tilassa. Loisteputkien värilämpötilat vaihtelevat päivänvalon sinisetä kellanvihreään, viitaten näin hienovaraisesti värioppiin.

024 Kello 25:59

Teos saa muotonsa rakennuksen ulkoseinään kiinnitetystä, digitaalisesta näytöstä. Todellisen kellonajan sijaan näytöllä vaihtuvat numerot ja symbolit. Teoksen idea käsittelee ajan kulumista, informaatiota ja merkityssisältöjen moninaistumista ja hajoamista tässä ajassa. Ehdotusta pidettiin hauskana, yllättävänä ja absurdina, joka sopii taidekoulun kontekstiin. Tulkittavaksi tulee jotain muuta kuin mitä ensisilmäyksellä näkyy. Teos tulee omaperäisellä sisällöllään kommentoimaan myös muita diginäyttöjä rakennuksen ympäristössä.

044 Ilmastorituaali- ritualistinen seminaariteos

Ilmastorituaali on samanaikaisesti sekä Kuvataideakatemiaan toteutettava interventio että sosiaalinen veistos. Teoksessa halutaan nostaa keskiöön ilmasto- ja ympäristökriisit, niiden ekologiset, psykososiaaliset, historialliset sekä poliittiset syyt että seuraukset. Ehdotus haluaa purkaa perinteisiä traditionaalisia ajatusmalleja ja tehdä tilaa erilaisille rituaalinomaisille olemisen ja tietämisen muodoille. Konseptia pidettiin hyvänä ja sisällöllisesti painavana. Seminaariteos on luonteeltaan kokeellinen, rohkea ja yhteisöllinen.

074 BABA MAMA YAGA

Julkinen taide voi tukea biodiversiteettiä. Pronssi-, puu- ja betonirakenteisen veistoksen sisätila toimii isona lepakkopönttönä, luolastona, jossa eläimet voivat asua. Teos pyrkii kommunikoimaan luonnon ja eläimistön kanssa keskellä kivikaupunkia. Ehdotusta pidettiin käsitteellisessä ja toiminnallisessa mielessä mielenkiintoisena, ja joka generoisi keskustelua. Ekspressiivisen rujo rintakuva isossa mittakaavassa on osa rakennuksesta näkyvää fasadia sijoituessaan rakennuksen viereisen siilon tai rakennuksen kattoterassin kulman päälle. Ihmisfiguuri on taiteessa perinteinen lähtökohta muovailulle sekä muodon hakemiselle ja etsimiselle.

092 Kuva/Pic

Ehdotus on virtuaalinen ja vuorovaikutteinen tekninen sovellus, joka näyttäytyy rakennuksen näytöillä. ”Kuva” on luotu hahmo Kuvataideakatemiaan yhteisöön, keinotekoinen ihminen, eräänlainen kehittynyt tekoäly, joka muistuttaa ulkoiselta olomuodoltaan ihmistä. Hahmolla on kyky oppia ja omaksua asioita, kyky esittää tai matkia. Teos on vuorovaikutteinen ja ajassa muuttuva ja se on käytettävissä opetuksessa. Tekoälyyn perustuva teos herättää kysymyksiä etiikasta, vuorovaikutuksesta, kommunikoinnista ja oppimisesta.

103 Käännekohta

Teos käyttää uuden koulurakennuksen fyysisiä rakenteita osana kuvan tekemisen prosessia. Se muuttaa pimennetyt tilat suurikokoiseksi neulanreikäkameraksi, camera obscuraksi. Monumentaaliset negatiivikuvat esittävät kuvauskohteita, joita tallentuu rakennuksen ympäristöstä. Uuden ja vanhan rakennuksen väliä pidetään teokselle temaattisesti hyvänä sijoituspaikkana. Ulko- ja sisätilan muodostama yhteys ja kuvaamisen prosessi luovat kiinnostavan konseptin.

Palkintolautakunta päätti, että

1. sija päätettiin jakaa kolmelle tekijälle/tekijäryhmälle, joista kukin tulee saamaan 4 000 euroa

044 Ilmastorituaali- ritualistinen seminaariteos
074 BABA MAMA YAGA
103 Käännekohta

Seuraavat palkitut kolme tekijää/tekijäryhmää saavat jokainen 3 000 euroa
017 PASSAGE
024 Kello 25:59
092 Kuva/Pic

Palkinnot ovat verovapaita.

7. Palkittujen ehdotusten toteuttaminen

Päätettiin, että lähdetään neuvottelemaan jaetulle 1. palkintosijalle tulleiden kolmen ehdotuksen taiteilijan/taiteilijoiden kanssa teoksen jatkokehittämisestä ja toteutuksesta.

8. Nimimerkkikuorien avaaminen

Avattiin palkintoja saaneiden ehdotusten nimimerkkikuoret ja todettiin:

Jaettu 1. sija

044 Ilmastorituaali- ritualistinen seminaariteos; Mikki Noroila
074 BABA MAMA YAGA; Benjamin Orlow
103 Käännekohta; Kristian Jalava

Seuraavat palkitut kolme tekijää ja taiteilijaryhmää
017 PASSAGE; Tuula Närhinen
024 Kello 25:59; Henriikka Kontimo
092 Kuva/Pic; Jani Ruscica

9. Tulosten julkistaminen ja online-näyttelystä päättäminen

Kilpailun tulokset julkistetaan ti 13.10.2020 valtion taideteostoimikunnan verkkosivuilla. Palkitut ja kunniamaininnan saaneet kilpailutyöt sekä arvostelupöytäkirja ovat katsottavissa 13.10.2020 – 9.4.2021 kilpailun internetsivulla www.valtiontaideteostoimikunta.fi/kuvataideakatemia-taidekilpailu. Palkitsemattomien ehdotusten aineisto tekijätietoineen tuhoetaan kuuden kuukauden päästä kilpailun ratkaisusta.

10. Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen ma 5.10.2020 klo 14.